STRAŽAN

Uradno glasilo občine Straža, leto 13, številka 59, December 2022

Prihaja božični čas, ki naj prinese v naše domove mir, toplino in blagoslov.

Novo leto praznujmo v veselju in z radostjo v srcu.

Vsem skupaj želim vesele in blagoslovljene božične praznike, v novem letu 2023 pa mnogo dobrega, veliko zdravja in sreče.

Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti in enotnosti!

Župan občine Straža Dušan Krštinc s sodelavci

STRAŽA

Kraj topline, zelenja in modrine

ŽUPANOV KOTIČEK

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Leto se počasi izteka z velikimi pričakovanji zremo v prihajajoče leto. Poslavljamo se od super volilnega leta, saj smo v aprilu dobili novo vlado, v novembru predsednika države, občine nove občinske vlade. Že takoj na začetku se vam drage občanke in občani želim še enkrat zahvaliti za glas, ki ste ga namenili meni in občinskim svetnikom, ki so podprli mojo kandidaturo. Rezultati, ki smo jih dosegli na volitvah nas navdajajo z velikim veseljem, hkrati pa nas zavezujejo, da še z večjim zanosom pristopimo k realizaciji našega predvolilnega programa. Program dela za mandatno obdobje 2022 do v 2026 sem pripravil skupaj s svojimi podporniki. Naše vodilo je bilo, da se ne oziramo, kakšno volilno strategijo so izbrali drugi, ampak smo želeli volivce nagovoriti le s predstavljanjem svojega programa. To se nam je obrestovalo in rezultati naših prizadevanj so se pokazali z volilnim izidom.

Tudi sicer smo lahko, kljub prenekaterim kritikam, zadovoljni z rezultati dela. Za vsakim metrom asfalta, vodovodne ali kanalizacijske cevi, kolesarke steze ali luči javne razsvetljave se skriva mnogo dela posameznikov v občinski upravi, županovih usklajevanj na različnih ministrstvih, na občinskih sejah, na medobčinskih sodelovanjih. Vse to ostaja očem nevidno, je pa prevečkrat predmet kritik in kazanja s kazalcem, kaj vse še ni narejeno. Še naprej bomo skupaj gradili občino in se trudili, da bomo z vsakim dejanjem prispevali k njenemu razvoju in izgledu.

Mesec december je mesec veselja, upanja, radosti zato se prepustimo decembrskemu vzdušju. Otroci se veselijo treh dobrih mož, sv. Miklavža, Božička in Dedka Mraza. Odrasli bomo z veseljem poklepetali s prijatelji, si končno lahko vsaj za trenutek segli v roke, popili kavico, si nazdravili. Pomislimo na to, da nam je lepo, da so mir, delo, služba, izobraževanje danosti, ki jih moramo skrbno varovati.

Želim vam, da božične praznike preživite v miru in v prijetnem vzdušju pričakate novo leto 2023. V novem letu vam želim veliko zdravja, sreče, zadovoljstva in tistega, kar si vsak želi za sebe.

Iskreno voščilo tudi ob Dnevu samostojnosti in enotnosti

Dušan Krštinc
župan

Obvestilo uredniškega odbora:

Prispevke lahko pošljete na elektronski naslov strazan@obcina-straza.si v neoblikovanem Wordovem dokumentu, slike, ki spadajo zraven, pa posebej (ne v istem dokumentu kot besedilo) v .jpg formatu. Za prispevke, ki bodo na omenjeni naslov prispeli kasneje, uredništvo ne more zagotoviti, da bodo objavljeni v tekočem izvodu glasila. Uredništvo si tudi pridržuje pravico, da članke, ki niso vezani na prihodnji datum, objavi v naslednji številki Stražana.

Stražan je javno glasilo, ki objavlja prispevke in fotografije in jih obenem uporablja za objavo na družabnih omrežjih, na spletni strani Občine in za ostale promocijske namene. Če se ne želite pojavljati na omenjenih fotografijah, vas vljudno prosimo, da se na javnih prireditvah med fotografiranjem umaknete. Hvala za razumevanje!

URADNO GLASILO OBČINE STRAŽA
KOLOFON

Izdala: **Občina Straža**
Fotografije so prispevali: **arhiv Občine Straža in avtorji prispevkov**
E-naslov uredništva: **strazan@obcina-straza.si**

Konstitutivna seja Občinskega sveta Občine Straža

6. decembra je v prostorih Kulturnega doma v Straži potekala prva konstitutivna seja občinskega sveta Občine Straža. Sejo je v skladu s poslovnikom vodil najstarejši član občinskega sveta, Zdravko Gorše. Potrjeni so bili mandati vsem enajstim članicam in članom občinskega sveta, s čimer je ta v celoti konstituiran. Člani občinskega sveta so tako: Zdravko Gorše, Marjan Irt, Damjan Jerman, Valentin Juranić, Marija Košir, Robert Kren, Bojan Može, Anica Nose, Mateja Novak, Andrej Petkovič in Pavel Vidic.

Potrjen je bil tudi mandat župana. Dušan Krštinc je funkcijo župana prevzel s slovesno zaprisego: delati v skladu z zakonom ter vestno in odgovorno opravljati svojo dolžnost v dobrobit vseh občank in občanov Občine Straža. Župan je v svojem nagovoru najprej čestital novoizvoljenim svetnicam in svetnikom ter povedal, da bo nadaljeval z začrtano potjo. Verjame, da bo tudi s podporo občinskega sveta lahko izpolnjeval načrte in obljube, ki si jih je kot župan zadal.

Na seji je bila v nadaljevanju imenovana še Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, v katero so imenovani Damjan Jerman, Marija Košir, Valentin Juranić, Pavel Vidic in Anica Nose.

Pripravila Občinska uprava

Županov mozaik dogodkov

Tradicionalni slovenski zajtrk v Osnovni šoli Vata vas

Župan je sprejel in pogostil udeležence Martinovega pohoda

Lepo je bilo prisluhniti Pihalnemu orkestru Krka na Martinovem koncertu

Predstavitev arhitekturno urbanistične delavnice urejanje Straže in dela Vavte vasi študentov Fakultete za arhitekturo

Podelitev nagrad sodelujočim na likovnem natečaju >Tudi baterije lahko zagorijo<

Slavnostna predaja učilnic na prostem postavljenih pri OŠ Vavta vas v sklopu participativnega proračuna

Župan najmlajšim predstavil delo gasilca

Udeležba na prednovoletnem bazarju Vrtca Krkine lučke

Prižig novoletnih lučk v občini

Izvajanje participativnega proračuna v letu 2022

Občina Straža že tretje leto zapored izvaja participativni proračun, ki je eden od načinov neposrednega odločanja občank in občanov o porabi proračunskih sredstev.

V mesecu aprilu smo izvedli javni poziv pred tem pa tudi delavnico, kjer je bilo s strani Maje Žunič Fabljančič iz Regiskega NVO ter Alenko Blazinšek Domenis direktorico Zavoda Nefiks in koordinatorko Stičišča Središče, vsem zainteresirani predstavljen javni poziv in merila.

V sklopu letošnjega poziva smo prejeli pet projektih predlogov in sicer:

1. **Po poteh Jožeta Dularja**

Kratek opis projektnega predloga: V sklopu projekta se bo označila pot pohoda, postavile se bodo lesene table, pripravila spletna stran ter zgibanke v slovenskem in angleškem jeziku.

2. **Star čebelji panj spremenimo v bukvarne na kolesih**

Kratek opis projektnega predloga: Pri čebelarjih bi si priskrbeli stare odslužene panje, ki bi jih preoblikovali v knjižnico/bukvarno. Prvi panj-knjižnico bi postavili ob sprehajalni poti ob reki Krki, kjer ljudje najpogosteje zahajajo, drugega pri mlinu v Vavti vasi, tretjega na šolski most, četrtega v Rumanji vasi pri mladinskem domu.

3. **Ureditev učilnice na prostem pri OŠ Vavta vas**

Kratek opis projektnega predlog: V OŠ Vavta vas so učitelji v zadnjih dveh letih zaradi posebnih ukrepov v šoli izvajali veliko pouka na prostem. Zaradi številno obsežnih oddelkov je za kvalitetno izvedbo pouka premalo ustreznih površin. Za izvedbo pouka bi uredili učilnice na prostem s pokritimi vrtnimi utami.

4. **Raziskava kraških vodnih virov v Občini Straža**

Kratek opis projektnega predloga: V Sloveniji se skoraj polovica prebivalcev oskrbuje z vodo iz kraških virov. V Občini Straža so poleg vodotokov Krke edini vodni viri. Zaradi specifičnih značilnosti Krasa in njegove slabe samočistilne sposobnosti so vode, ki se pretakajo skozenj, izredno občutljive na onesnaženje. Posledično so kraški vodni viri pogosto oporečni in neprimerni za pitje. Zato je potrebno izvesti raziskavo stanja kraških vodnih virov.

5. **»Žurkovski pomol, splav & privez za plovila ob Krki v Jurki vasi**

Kratek opis projektnega predloga: Uredila bi se vstopno-izstopna točka ob reki Krki oz. privez za rečna plovila za vaščane Jurke vasi. Pomol bi bil dostopen za vse generacije in vaščane in uporaben za vsa plovila ob Krki.

Za pregled vlog je bila imenovana komisija, ki je vloge pregledala in ugotovila, da projekt »Žurkovski pomol, splav & privez za plovila ob Krki v Jurki vasi ne ustreza vsem merilom in pogojem v razpisu, zato se k izvedbi ni pristopilo. Od projektnega predloga »Star čebelji panj spremenimo v bukvarne na kolesih« pa je vlagateljica odstopila. Občina je tako pristopila k izvedbi treh projektov, ki so v zaključni fazi izvedbe oz. že končani.

Javni poziv za posredovanje pobud za tretje spremembe in dopolnitve OPN Občine Straža

Občina Straža vodi postopek sprememb in dopolnitev tretjih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Straža (SD OPN 3), zato poziva vse zainteresirane lastnike zemljišč, občane občine Straža in druge fizične in pravne osebe, da oddajo pobude oziroma svoje predloge. Zbiranje pobud bo potekalo do vključno 1. 2. 2023. Pobudo mora vložiti lastnik zemljišča, pooblaščenec lastnika zemljišča (priloženo mora biti pooblastilo), v primeru solastništva, pa vsi solastniki zemljišča.

Pobude, ki jih bo Občina prejela po 1. 2. 2023 v postopku SD OPN 3, ne bodo obravnavane.

Pobudo posredujete na obrazcu »POBUDA ZA SPREMEMBE IN DOPOLNITVE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČTA«, dosegljivem na spletni strani občine, ali v sprejemni pisarni Občine Straža.

Izpolnjen obrazec z obveznimi prilogami posredujte na naslov Občina Straža, Ulica talcev 9, Straža ali po elektronski pošti na naslov info@obcina-straza.si, prav tako ga lahko oddate tudi osebno na občini v času uradnih ur.

Komunalna kanalizacija v ulicah Pod Srobotnikom in Na žago in rekonstrukcija ceste Pod Srobotnikom

Zaključena je izvedba projekta »Izgradnja komunalne kanalizacije v ulicah Pod Srobotnikom in Na žago«.

Gradnjo je izvajalo novomeško podjetje CGP d.d., ki je bilo na javnem razpisu izbrano kot najugodnejše izmed petih ponudnikov. Dela so se izvedla v sodelovanju s podizvajalcema Primož Pugelj s.p iz Mirne Peči in Pirc Vinko s.p. iz Novega mesta.

Na podlagi projektne dokumentacije, ki jo je izdelalo podjetje ACER Novo mesto d.o.o., je bila zgrajena nova komunalna kanalizacija v vzhodnem delu ulic Pod Srobotnikom in Na žago v skupni dolžini 750 m. Obstoječa mešana kanalizacija bo v bodoče služila le še odvajanju padavinskih vod. Vsi stanovanjski objekti so že priključeni na novo komunalno kanalizacijo. Sočasno je bil v delu ulice Pod Srobotnikom obnovljen še sekundarni vodovod v dolžini 190 m ter obnovljeni individualni vodovodni priključki.

V sklopu izvedbe projekta je bila izvedena tudi rekonstrukcija lokalne ceste Pod Srobotnikom v dolžini 400 m. Urejena je bila površina za pešce v niveleti vozišča, odvodnjavanje ceste ter obnovljena cestna razsvetljava. V ulici Na žago je bila po izgradnji kanalizacije v dolžini 180 m in v celotni širini izvedeno asfaltiranje cesta.

Vrednost celotne investicije znaša 595.000 EUR z DDV, Občina Straža pa jo je financirala z lastnimi sredstvi.

Matjaž Petruna, Občinska uprava Občine Straža

Pločnik in kolesarska steza v Podgori

Dokončana je izgradnja 1. in 2. etape pločnika in kolesarske steze v naselju Podgora ob lokalni cesti Prečna-Straža.

Na podlagi javnega razpisa je bilo kot najugodnejše izmed šestih ponudnikov za izvedbo izbrano podjetje KOP Brežice d.d. V sklopu investicije je bil je bil zgrajen pločnik in kolesarska steza v dolžini 410 m. Pri tem je bila rekonstruirana obstoječa lokalne ceste, premaknjena je bila os ceste, zgrajen oporni zid z varovalno ograjo ob cesti ter oporni zidovi ob kolesarski stezi. Urejeno je bilo odvodnjavanje ceste, zgrajena nova cestna razsvetljava in kabelska kanalizacija za TK vode. V celotni dolžini trase pa je bila zgrajena tudi komunalna kanalizacija. Poleg navedenega je bila zgrajena še komunalna kanalizacija v dolžini 100 m v javni pot nad lokalno cesto. Javna pot je bila na novo asfaltirana v celotni širini poti. Ob lokalni cesti sta zgrajeni dve avtobusni postajališči z nadstrešnicami.

Vrednost celotne investicije znaša 610.000 EUR z DDV. Občina Straža je za sofinanciranje kolesarske steze pridobila nepovratna finančna sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 132.000 EUR, preostala sredstva pa je pokrila iz proračuna.

Matjaž Petruna, Občinska uprava Občine Straža

Vodovod v ulici Novomeška cesta od št. 55 do 60

Izvajalec Alojz Globevnik s.p. iz Šentjerneja je izvedel obnovo vodovoda na Novomeški cesti, od št. 55 do 60. Zgrajen je bil nov sekundarni vodovod v dolžini 540 m, ki je bil v celotni dolžini prestavljen v cestno telo. Obnovljenih je bilo 5 vodovodnih priključkov. V zaselku je bil postavljen še hidrant, ki zagotavlja požarno varnost.

Po predhodni ureditvi parcelnih mej ceste s sosednjimi zemljišči je bilo izvedeno novo asfaltiranje javne poti v dolžini 210 m in širini 3 m. Vrednost celotne investicije znaša 84.500 EUR brez DDV, Občina Straža pa je sredstva zagotovila iz lastnih virov.

Matjaž Petruna, Občinska uprava Občine Straža

Visok življenjski jubilej 90-let so praznovali ...

Jerman Franc

Mervar Rozalija

Šporar Jožefa

PGD Dolenja Straža v letu 2022

Zadnji dve leti so bili posebni saj smo se srečali s situacijo, ko smo se ljudje umirili in se zazrli v samega sebe, ko pa je prišlo leto 2022 smo vsi upali na drugačno leto polno izzivov. Kot predsednik imam nalogo da se ozrem v leto 2022, ki gre proti koncu in ga skušati opisati z nekaj besedami.

Leto smo začeli s smelimi načrti saj smo si želeli obeležiti z vsemi našimi podporniki našo obletnico kar se nam je na koncu uresničilo. Obletnica pomeni nek jubilej ko pogledamo kaj smo postorili do sedaj, ter si začrtamo načrte za naprej. Ob obeležitvi obletnice v mesecu avgustu smo se zahvalili vsem našim donatorjem in podpornikom še posebej smo se zahvalili podjetju Solis d.o.o za izkazano zaupanje prav tako smo slišali lepo besedo iz strani predsednika GZ tovariša Franca Anderliča , poveljnika dolenjske regije tovariša Martina Lužarja in g. župana Dušana Krštinca. Ob enem pa se lahko zahvalimo našemu župniku g. Jožetu Mervarju za lepo opravljen krst novega vozila , ki je sedaj tudi uradno v operativni uporabi. Po prireditvi in pogostitvi gostov smo nadaljevali druženje ob zvokih ansambla Glas do jutranjih ur.

Že tradicionalno skupaj z občino Straža organiziramo dolenjske dneve na Krki, kjer smo zadolženi za pogostitev udeležencev. Vsakoletna glavna prireditev spust po reki Krki se prične ob 11 uri trasa poteka od Soteske do Zaloga kjer so na vrsti družabne vodne igre. Letos je bilo še posebej prijetno vzdušje saj je prireditev popestrila veteranska godba. Poleg godbe pa je v Zalogu za vzdušje skrbel tudi glasbenik Miha Veselič.

Da pogledamo kaj v gasilstvu pomeni največ to so ljudje, ki ob vsaki situaciji priskočijo na pomoč pomoči potrebnim ter razdajajo del sebe za dobro drugih Delo v gasilskem domu se podreja našemu osnovnemu poslanstvu biti gasilec in pomagati drugemu zato smo tudi priskočili na pomoč tovarišem na Krasu, ko so rabili pomoč ter bili proženi ob poletnih neurjih, ki niso prizanesla našim občanom . Danes se bom osredotočil predvsem na ljudi ki pišejo zgodbo gasilcev iz Dolenje Straže že polnih 7 desetletij . Leto kot samo je leto presenečenj saj smo na področju gasilskega znanja zelo napredovali 20 naših članov ki so del operativne enote je opravilo več različnih izobraževanj in s tem doprineslo pri strokovnosti naše enote. Ljudje smo se po dolgem času začeli družiti in združili prijetno s koristnim, saj smo pričeli z izgradnjo garaže. V zadnjih letih se društvo posodablja in pridobiva novo znanje ter si ustvarja ugled v širši okolici, kar je skrito javnosti. Zato smo sklenili, da z organiziranjem dneva odprtih vrat prikažemo del znanja in opreme. Ker je bil ravno oktober mesec požarne varnosti smo se odločili da bo datum dneva odprtih vrat 15.10.. Zastavili smo si da dan odprtih vrat razdelimo na več sklopov. Izkoristili smo dan, da smo lepemu številu ljudem pokazali osnove prve pomoči predvsem velik poudarek smo dali oživljanju in uporabi AEDja, poleg oživljanja smo prikazali še opremo v vozilih in njeno uporabo za različne namene. Gasilci nebi bili gasilci če nebi nas zanimalo več področji hkrati. Gasilci iz Dolenje Straže zelo veliko pozornosti posvečamo tudi prvi pomoči, saj ima skoraj vsak operativec opravljen tečaj za prvega posredovalca. V letošnjem letu je društvo bogatejše za 2 prva posredovalca. Obe enem pa imamo kar nekaj gasilcev opravljen tečaj za bolničarja. Vsa znanja je potrebno obnavljati. Prvi posredovalci iz Dolenje Straže smo se v zimskih mesecih udeležili obnovitvenega tečaja za prve posredovalce v organizaciji gasilcev iz Malega Podljubna kjer smo prisluhnili besedam našega sovaščana g. Aleša Jakšeta in njegovih kolegom iz ZD Novo mesto ob enem pa smo opravili praktični preizkus na različnih življenjskih situacijah s katerimi se lahko srečamo.

Dober glas pa seže tudi v deveto vas, saj se nam pridružujejo mladi in stari, ki si želijo postati gasilci. V svoje delo pa poskušamo vključiti vse več mladih, saj svet stoji na mlajšem rodu, ravno zaradi tega smo skupaj z OŠ Vavta vas pripravili predstavitev kjer smo predstavili različne vrste nesreč in kakšen je postopek reševanja . Danes je pri otrocih zelo pomembno da poznajo

sovrstnike, saj je v tem tempu bil izgubljen tisti pristni stik med vrstniki. Vse vaje se posvečajo temu, da grejo otroci na razna tekmovanja, kjer pokažejo pridobljeno znanje obenem pa se tudi kaj naučijo. Starejši gasilci jih pa za njihov trud tudi nagradimo. V letošnjem letu so naši pionirčki nastopili na gasilskem tekmovanju v Mirni Peči meseca maja, kjer so nas zelo dobro zastopali, čeprav bi potrebovali še malo sreče in kakšno vajo več. Kljub temu pa smo odšli še isti dan na en mini izlet v konjušnico v Češčo vas in nato na pico v Rondo. Otroci so se vrnili polni mešanih občutkov. V nadaljevanju gasilskih vaj smo za konec leta prespali v gasilskem domu kjer smo imeli filmski večer in si pogledali kar nekaj filmov ob gori palačink z okusno marmelado oziroma čokolado.

Napredek se vidi tudi v opremljenosti, saj tudi v letošnjem letu namenjamo znatni del letnega proračuna za investicijo v varnost naših operativnih gasilcev od tega da smo v popolnosti opremili 5 naših operativcev in dokupili nekaj opreme ki bo nam zagotavljala še ustreznejše posredovanje.

V letošnjem letu smo izpeljali kar nekaj dogodkov, kjer smo pokazali svojo gostoljubnost, ob enem lahko izrazim zadovoljstvo, da lahko delamo v taki skupnosti oziroma na našem operativnem območju kjer ste krajani in krajanke tako pripravljeni na sodelovanje z nami gasilci ter nas podprete v vsaki akciji, ki jo izvedemo bodisi, ko gre za res ali le za druženje . Gasilci se že veselimo vsakoletnega obiska domov na našem operativnem območju, saj ob takih sogovornikih ima človek voljo in motivacijo za delo v prihodnje.

Ob enem pa naj izkoristim tudi priliko in voščim vsem občanom občine Straža. Gasilci iz Dolenje Straže Vam želimo vesele prihajajoče praznike, ter v letu 2023 obilico zdravja in sreče.

Izidor Resman(predsednik);gasilski častnik

PGD Vavta vas

Drage občanke in občani.

Ob iztekajočem letu se po navadi radi obračamo nazaj in se spominjamo preteklih dogodkov, ki so se odvijali skozi leto. Tudi pri gasilcih se radi spomnimo dogodkov, ki so nas spremljali skozi leto. Letos je bilo kar zanimivo leto. Že v začetku leta smo se člani udeležili in uspešno opravili tečaj za prvega posredovalca. Med počitnicami smo pripravili teden mladih gasilcev. Izpeljali smo kar nekaj prijetnih dogodkov, med temi je najodmevnejša veselica v sklopu prireditev straške jeseni. Kdor je kadarkoli že sodeloval pri organizaciji kake prireditve ve koliko truda in prostovoljnega dela je vloženega , zato hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli pri organizaciji z delom kot tudi z donacijami, posebna zahvala pa je namenjena glavnemu pokrovitelju Lekarni Straža.

V sklopu meseca požarne varnosti smo v sodelovanju s PGD Dolenja Straža in gasilci iz sosednje občine PGD Dolenjske toplice izvedli gasilsko vajo. Zahvaljujemo se vsem udeležencem ter avtomehaniki Podržaj iz Rumanje vasi, da so nam odstopili prostore za izvedbo vaje. Sodelovali smo tudi na straški golažijadi in se pomerili v tekmovanju kuhanja goleža.

Skozi vse leto smo opravili preko trideset intervencij. Narava nas vedno bolj »tepe«, saj nam znova in znova vrača udarce, ki ji jih povzroča človeštvo. Spomnimo se neurij, ki so našo občino doletele maja in junija, številne manjše intervencije pa obsežen požar na Krasu. Zato ravnajmo odgovorno in v času kurilne sezone poskrbimo za čiščenje kurilnih in dimnih naprav. Po čiščenju pa nikoli ne odlagajmo pepela in saj v komunalne zabojnike. Varujmo okolje v katerem živimo in odlagajmo tudi ostale odpadke, kjer je njim namenjen prostor.

Na koncu naj se zahvalimo prav sem, ki ste se kakorkoli spomnili na nas in nam pomagali. Hvala tudi tistim, ki nas imate mogoče v slabi luči, pa se tudi na ta način spomnite na nas. Kljub vsemu, pa za vse, ne ozirajo se, kakšen odnos ima do gasilcev, vendar je za vse ista številka 112, ko potrebujete pomoč. Ko nam zazvoni pozivnik se ne sprašujemo komu, kje, kako, ampak gremo in se pri tem ne oziramo na dobro ali slabo, naša prva naloga je, da rešujemo življenja in premoženja vseh in vsakogar.

Spomnimo se pregovora: »Ne škoduj, če nočeš, ne moreš ali ne želiš pomagati«.

Vesele Božične praznike in srečno v letu 2023.

Tajnik PGD Vavta vas
Andrej Nose

Strelsko društvo Straža

V letošnjem letu smo člani Strelskega društva Straža pripravili 6 prireditev. To so bile tekme Dolenjsko – Belokranjske strelske lige, Dobrodelno strelsko tekmovanje s pištolo na katerem smo zbrali 200 evrov za PGD Vavta vas ter tekmovanje v paintballu.

Tekem Dolenjsko – belokranjske strelske lige, ki je bila letos izpeljana že tretje leto zapored, se je udeležilo 45 strelk in strelcev iz celotne regije. Dosegli so naslednje rezultate:

EKIPNO: 1. SD TREBNJE
2. SD GORJANCI
3. DU URŠNA SELA

VETERANI: 1. FRANC CUGELJ, SD TREBNJE
2. MILAN RUS, SD GORJANCI
3. FRANC PROGAR, SD TREBNJE

MLADINCI: 1. JAKA CIMERMAN, SD GORJANCI
2. ENEJ PAVLIN, SD GORJANCI
3. GAL KRHIN, SD GORJANCI

ČLANI: 1. ROBERT ČELIČ, URŠNA SELA
2. NEJC MUHVIČ, NOVO MESTO
3. DAMJAN SMILJIČ, NOVO MESTO

OBČANI STRAŽE IN ČLANI DRUŠTEV IZ OBČINE STRAŽA:
GORAN VIDIC PEŠIČ, SD STRAŽA
ALEŠ KLOBUČAR, SD STRAŽA
VOJKO OKLEŠEN, SD STRAŽA

ŽENSKE: 1. JANJA VOJE, SD TREBNJE
2. ANICA ŽURGA, SD TREBNJE
3. MIRA CUGELJ, SD TREBNJE

V mesecu avgustu smo organizirali dobrodelno strelsko tekmovanje v dinamičnem streljanju, na katerem smo se odločili, da zbrana denarna sredstva doniramo gasilcem PGD VAVTA VAS, ki so se borili s požari na Krasu in se jim tako želeli zahvaliti za njihovo požrtvovalno delo.

REZULTATI: 1. JURE PAVLIN, SD STRAŽA
2. PAVEL TURK, SD RAFAL
3. FRANC POVŠE, SD STRAŽA

V oktobru pa je bilo na Potoku na paintball poligonu organizirano Odprto prvenstvo Straže v paintballu. Tekmovalci so se med seboj pomerili v ekipah s po štirimi člani s paintball opremo.

REZULTATI: 1. BUNKER
2. SD STRAŽA
3. URŠELJČANI

Goran Pešić

Čebelarsko naporno, a uspešno leto 2022

Čebelarsko društvo Straža-Dolenjske Toplice je imelo v letu 2022 številne in tudi uspešne aktivnosti na različnih področjih. Najobsežnejše aktivnosti so bile v povezavi z 19. srečanjem slovenskih čebelarjev 21. 5. 2022 v Dolenjskih Toplicah. Prireditev bi morali izvesti že 23. 5. 2020, pa je epidemija virusa covid-19 to preprečila. Številne aktivnosti so se stopnjevale vse do prireditve. Zasluge za uspešno izvedeno prireditev ima pripravljalni odbor iz članov društva, predstavnikov Občine Dolenjske Toplice in Občine Straža. Veliko časa smo porabili za umestitev prireditve na peščenem parkirišču za KKC. Prireditev v bližini centra Dolenjskih Toplic je omogočila postavitev razstave, stojnice z različnimi ponudbami, paviljona Medena zgodba, delavnice, najbolj odmevna pa je bila novost, 3D čebela velikanka v velikosti 1,3 m. Po prireditvi so si slovenski čebelarji ogledali Destilarno in čokoladnico Berryshka, Hudičev turn, Čebelarstvo Kapš v Rumanji vasi, Muzej Kočevarjev staroselcev v Občicah in Čebelarski dom Podstenice. Družabno srečanje in ogledi so se nadaljevali z zaključkom ob 24.00. Čebelarska tematika je bila postavljena po celotnem delu Dolenjskih Toplic. Razstava pa je bila na ogled javnosti še ves naslednji teden.

V marcu in aprilu smo čebelarji za širšo javnost v Sitarjevi hiši izvedli 6 predstavitev na izvirih tradicije: Medenje narave, Čebela, med in medičarstvo, Čebelarska opravila skozi leto, Ekološko čebelarstvo, Zgodovina čebelarstva in Prevozno čebelarstvo. Občani so tako spoznali čebelo in njen pomen, prisotni čebelarji pa vrsto novosti in idej, ki jih imajo izkušeni čebelarji. Kot vsako leto smo sodelovali v čistilni akciji od Podturna do Podstenic, dva dni pa je bilo potrebna še čistilna akcija na čebelarskem domu za obiskovalce, ki so prišli iz čebelarskega srečanja iz Dolenjskih Toplic. V maju smo se udeležili srečanja na Lanšprežu, kjer smo postavili obeležje ob Glavarjevi lipi.

Aprila smo uspeli pridobiti 180 medovitih rastlin, ki smo jih posadili okoli čebelnjakov, sodelovali pa tudi pri saditvi lip ob športnem centru v Vavti vasi. Čebelarji smo predstavili manjšo čebelarsko razstavo ob predstavitvi velikonočnih jedi.

Dva meseca za tem smo sodelovali na Topliški noči ob povorki društev. Sredi julija smo čebelarji sodelovali v aktivnosti Poletje v Kočevskem rogu, kjer smo predstavili zanimivosti čebelarskega muzeja, čebelarjenja v društvenem čebelnjaku na Podstenicah, nato zanimivosti Kočevskega roga, Kunča in Ledene jame. Seveda se je izvedla vsakoletna akcija nabave sladkorja in nabava zdravil proti varozi.

V avgustu smo imeli pohod s Podstenic na Štufno, kjer je Stane Šenica predstavil skrite kotičke tega kotička Kočevskega roga. Po pohodu je bilo družabno srečanje, pogostitev in preglednik Vinko Sajtl je pregledal kvaliteto po treh letih spet normalne letine medu.

Septembra smo se udeležili 1. vseslovenskega srečanja čebelarskih praporščakov Slovenije, kjer so podelili številna priznanja za ocene medu. Praporščaki smo v špalirju počastili tudi novo čebelarsko kraljico Tadejo Vidmar.

Poslanstvo čebelarjev je ozaveščanje javnosti o vlogi in pomenu čebel in čebelarstva za sonaravni razvoj družbe. Če pa izvajamo predstavitve otrokom v vrtcih in šolah, si to zapomnijo za vse življenje. V celotnem novembru smo izvedli 5 razstav in več predstavitev na OŠ Dolenjske Toplice, OŠ Vavta vas, OŠ Center Novo mesto, OŠ Žužemberk, OŠ Bršljin, 5 predstavitev na OŠ Grm in Vrtcu Ciciban Novo mesto. Čebelarji smo vrtcem, šolam, prireditelјem in Delovno varstvenem centru v Novem mestu podarili okoli 80 kozarcev medu, ki so ga večinoma porabili ob tradicionalnem zajtrku 18. novembra, ko je pogostitev z lokalno pridelano hrano.

V kratkim bomo čebelarji prestavili šolski čebelnjak za OŠ Dolenjske Toplice za 70 m v smeri proti Taboru Mojci, ker se bo zgradil nov topliški vrtec. 28. oktobra smo si čebelarji, župan in vodja za družbene dejavnosti in turizma Občine Straža ogledali prostor ob športnem centru Vavta vas, kjer nameravamo postaviti šolski čebelnjak za bodoče mlade čebelarskega krožka na OŠ Vavta vas.

Ob koncu napornega leta smo čebelarji in zaslužni za prireditev zaključili aktivnosti z ekskurzijo v Posotelje pod vodstvom preglednika in vodiča Vinka Sajtla. Ogledali smo si Čebelarstvo Pavlovič v Logu pri Rogatcu, pot smo nadaljevali v Trakoščane, Krapino in zaključili s poznim kosilom v Gostišču Šempeter v Bistrici ob Sotli.

Čebelarsko leto 2022 si bomo čebelarji za dolgo zapomnili.

Tone Andrejčič

Foto: Marija Andrejčič, Tone Andrejčič, Vinko Sajtl

Komemoracija na Cviblju

Letos je bila osrednja komemoracija v spomin na padle v 2. SV na slovenskih tleh ob veličastni spominski kostnici na Civiblju nad Žužemberkom nekoliko prej in sicer 20. oktobra. Kar številčna delegacija ZB Straža se je s praporom in vencem udeležila te dobro organizirane in vodene proslave. Množična udeležba je potrdila spoznanje, da še vedno spoštujemo izročila ter vrednote in spoštujemo žrtve krute vojne. V največji spominski kostnici na slovenskem so posmrtni ostanki več kot 1200 borcev, aktivistov in žrtev s področja Suhe Krajine ter iz mnogih evropskih držav iz časa vojne. Številka še vedno ni dokončna. Pripravlja se ponovni dopis na molčečih pomnikih na spominskem platoju.

Slavnostni govornik, minister Luka Mesec, je korektno podal stanje v družbi in željo po mirnem reševanju domačih in svetovnih težav, ki so se nakopičile in so rešljive z dobro voljo in s sodelovanjem ter zaupanjem.

Razveseljivo je bilo spoznanje, da se je te, nesporno vrhunske komemoracije, udeležilo veliko mladih, ki so prispevali všečen kulturni program.

Branko Đukić

Žalna slovesnost na pokopališču v Vavti vasi

Občinska zveza borcev za vrednote NOB Straža je tudi letos, kot vsa leta doslej, pripravila in izvedla zelo obiskano žalno slovesnost ob dnevu spomina na mrtve in sicer pri spomeniku padlim in žrtvam v spominskem kompleksu na pokopališču v Vavti vasi.

Lepo in za ta čas zelo toplo vreme je privabilo množico članov ZB in krajanov Straža ter bližje okolice na spoštljivo slovesnost ter tako izrazili globoko spoštovanje našim padlim prednikom. Mešani pevski zbor društva upokojencev Straža, učenci OŠ Vavta vas ter recitatorji so prireditev dvignili na zelo visok nivo. Besede predsednika ZB Straža Andreja Radeščka, ki spodbujajo k čuvanju tradicij in vrednot NOB, niso izzvenele v prazno, prisluhnili smo jim v upanju, da najdejo pravega naslovnika.

Udeleženci smo se še kar nekaj časa pogovarjali in obujali spomine na pretekla »kovidna« leta z željo, da se nikoli ne ponovijo.

Branko Đukić, Straža

Nočni pohod na Frato

Vsakoletni nočni pohod na Frato, mesto formiranja prve partizanske čete iz Novega mesta in bližnje okolice, je bil letos nekoliko bolj številčen, kot predhodna »covidna« leta.

V petek, 28. oktobra, so se zbrali pohodniki in začeli pohode iz Straže, Luknje, Mirne Peči in Žužemberka, da bi se okoli 19. ure zbrali pri obnovljenem spomeniku na Frati.

Člani ZB Straža smo štartali s parkirišča pri železniški postaji, po poti pa so se nam pridruževali še člani iz krajev na pohodni trasi. Starejši, vendar vztrajni člani, pa so se nam pridružili pri domu na Frati. Tam smo skupno spremljali bogat in zanimiv program v okviru proslave spominskega dne Mestne občine Novo mesto. Župani Straže, Žužemberka in podžupan MO Novo mesto pa so prispevali priložnostne nagovore. Druženje smo nadaljevali ob okusnem pasulju, ki so ga pripravili gostinci iz doma na Frati.

Veseli smo bili dejstva, da ni več omejitev za prijetno druženje v krogu dobromislečih ljudi.

Branko Đukić, Straža

Društvo upokojencev Straža

December. Dokončno in nepovratno se bo leto 2022 izteklo. Običajno je, da se v tem času začnemo ozirati, kaj in kako nam je v odhajajočem letu šlo.

Če si zastaviš realen program, imaš dobre ekipe, so rezultati pričakovano dobri. Res smo združeni izvedli planirane dogodke. Hvala vsem za podporo in prispevek članov k uspešnemu delu društva.

Blišč decembra naj bo brezskrben, druženja po tradiciji vesela. Naj bo to predah in tudi zbiranje energije za nov začetek v naslednjem letu. Kot vsako leto jo bomo rabili kar takoj po praznikih. Dnevne svetlobe

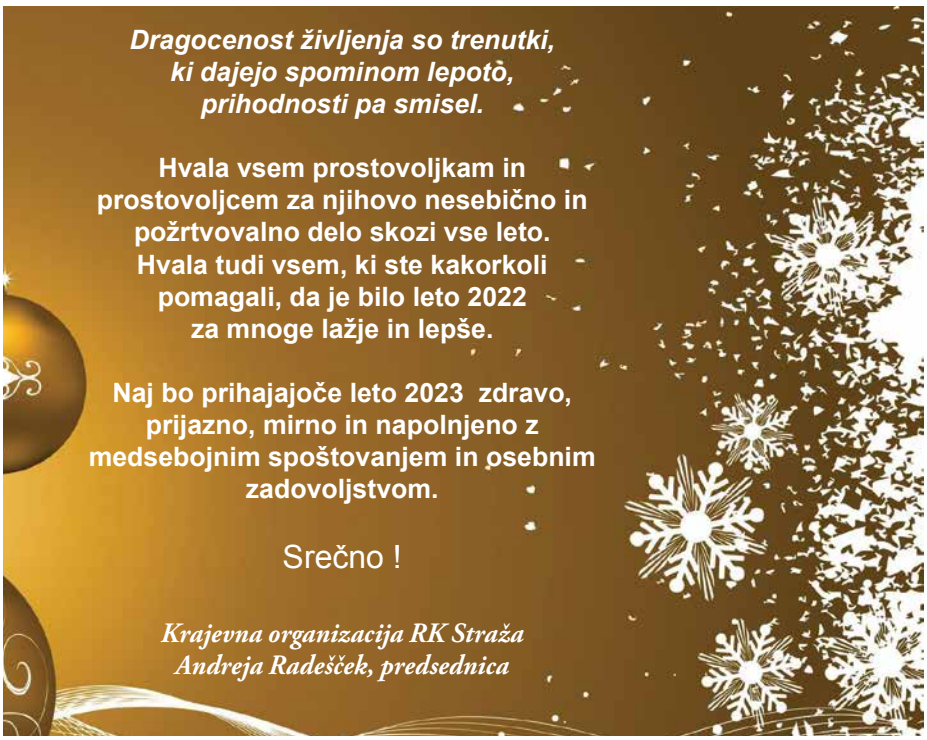
bo vsak dan več, dogodkov, ki jih bo treba pripraviti pa tudi kar nekaj: zbor članov, 8. marec in dan mučenikov, skupinsko letovanje, nadaljevanje športnih aktivnosti,…..

Pomembno bo pridobivanje novih članov, novo upokojenih občanov, vzbuditi zanimanje za aktivno vključevanje v dejavnosti društva novih in obstoječih članov, kar bo zagotovilo uspešno nadaljevanje dela društva.

Torej, vabljeni v naše vrste, prispevajte svežo energijo in ideje.

Vsem želim navdihujoče decembrske praznike, v Novem letu pa sreče z zdravjem in dovolj energije za nove izzive.

DU Straža

Piknik in pohod do Velike Prepadne DPD Rumanja vas

Napoved lepe nedelje je bila povod, da smo se člani upravnega odbora DPD Rumanja vas, čisto na hitro odločili, da bomo v nedeljo, 2. oktobra 2022 organizirali tradicionalni jesenski piknik za vaščane Rumanje vasi. Čeprav smo vabila raznosili med dežjem in grmenjem, nas je nedelja obdarila z lepim in toplim vremenom in prav prijetno je bilo posedati pred Mladinskim domom. Slavko in Igor sta poskrbela za lepo pečene mesne dobrote, Frenk za lepo pečen in dišeč kostanj, dekleta pa smo skrbela, da ni bil nihče žejen in lačen. Kako smo po teh čudnih časih pogrešali druženje, je pokazala velika udeležba in prisrčnost in hvaležnost vaščanov. Hvala vsem fantom, ki so pekli in pomagali organizirati piknik, dekletom, ki so prinesle sladke dobrote in fantom za mošt in vino ter nabran kostanj. Seveda pa gre zahvala tudi vsem udeležencem, saj smo vsi skupaj pričarali eno lepo popoldne in večer.

Na megleno soboto, 29.oktobra 2022, pa smo se odpravili peš iz Rumanje vasi do jame Velika Prepadna. Nekje na sredi poti pa nas je pričakalo sonce in pogled v dolino, kjer je megla, kot belo morje, prekrivalo celo dolino. Veličastno!

Ob prijetnem klepetu smo po slabi uri prišli do jame, kjer nas je čakala prijetna toplota ognja. Igor je spekel mesne dobrote, ki smo jih z veselem pojedli. Pot v dolino je bila še krajša in preden smo se razšli smo ob kavici pri Berkopčevih še prijetno poklepetali in delali plana za naslednje druženje.

Vsem vaščanom Rumanje vasi želimo lepe praznike ter veliko druženja in medsebojnega razumevanja.

Predsednica DPD Rumanja vas
Anica Nose

Utrinki z delavnic adventnih venčkov

Uspehi straških kegljačic in kegljačev v sezoni 2021/22

Straški kegljači z dvema ekipama v Novomeški ligi so prijeli pokale ob zaključku pretekle sezone 2021/22.

Naj omenim dosežke in prejete pokale naših ekip - kronološko:

- SROBOTNIK1 V SESTAVI:

Andrej Brdnik, Jože Zupančič, Aleš Šimc, Mihael Brodarič in Milka Dular v Novomeški ligi osvojen pokal za 2. mesto. V pokalnem tekmovanju je ekipa 1 osvojila 1. mesto.

- SROBOTNIK2 v sestavi:

Fadil Džanković, Stane Bartolj, Janez Berkopec, Aleksander Zupančič in Robert Dular v pokalnem delu osvojen pokal za 3.mesto Vodnjakove rekreativne lige.

- DU Straža v sestavi:

Andrej Brdnik, Fadil Džanković, Stane Bartolj in Robert Dular V Vodnjakovi upokojenski ligi Dolenjske in Bele Krajine zmagovalci lige, osvojen pokal za 1. mesto.

Na letnem tekmovanju PZDU dosegli zmago med 12. ekipami in zagotovili udeležbo na državnem tekmovanju zmagovalcev vseslovenskih pokrajinskih zmagovalcev.

Od 12. ekip dosežena uvrstitev 4. mesto, kar je lep rezultat.

- DU Straža Čebelice v sestavi:

Milka Dular, Snežna Bukovec, Jelka Ostojič, Marinka Lukan in Joži Derganc v Vodnjakovi ligi najboljše uvrščena ženska ekipa.

Člani vseh naših ekip tekmujejo kot rekreativci, redni registrirani tekmovalci in upokojenci. Moški in ženske iz naših vrst so obenem člani Vodnjakovih ekip v državnih ligah.(Andrej Brdnik, Mihael Brodarič, Jože Zupančič Aleš Šimc in Milka Dular).

Iz omenjenih rezultatov je razvidno, da so v kategoriji moških in ženskih ekip iz Straže bile le te zelo uspešne z veliko osvojenih pokalov in medalj v pretekli tekmovalni sezoni. Z uspehi se nadaljuje naprej v že začeti tekmovalni sezoni 2022/23. Nadevamo se saj približnim uspehom kot v pretekli sezoni.

Straško kegljanje je v porastu. Naši novi člani in podmladek pri sestavi in dopolnitvi tekmovalnih ekip so: Mitja Bukovec, Ninko Gačić, Zvonka Gačić in Jože Žagar. Ti nastopajo v novi sezoni za straške ekipe.

Na Vodnjaku je novembrski razpis za Novakov memorial, žal prezgodaj pred enim letom preminulega našega člana in soustanovitelja straškega kegljanja.

Hvala podpornikom in donatorjem, ki so indirektno pripomogli k takim dosežkom. Z donacijami in športno opremo so olajšali našim kegljačem in kegljačicam, da so dosegli naštete rezultate.

Občini Straža za finančno podporo in nabavo tekmovalne opreme.

Strehci d.o.o za finančno donacijo in športno opremo.

Kava bar Zamorček S.P. za športno opremo.

Zapisal: F. Džanković

V sebi nosim ta svet – večer posvečen Franciju Šaliju

V soboto zvečer, 3. decembra, sta Kulturno umetniško društvo Straža in Osnovna šola Vavta vas pripravila prireditev z naslovom V sebi nosim ta svet, posvečeno okroglemu življenjskemu jubileju Francija Šalija.

Scenarij za prireditev je pripravila Ela Novak Kren. V uvodu se je predstavil Bend Bajta 23. Prireditev, ki ni bila klasična proslava, sta vodila Ela in Robi. Rdeča nit prireditve je bilo vprašanje: Kdo je ta pesnik? Franci Šali se je rodil v času vojne vihre, odraščal z mamo in očimom, očeta namreč ni poznal. Po končani osnovni šoli je odšel na učiteljišče v Novem mestu, potem pa študiral sociologijo in psihologijo na Filozofski fakulteti. Učiteljskemu poklicu se ni posvetil, ker ga je bolj pritegnilo raziskovanje družbe, človeka in sebe.

Metaforično sta voditelja na vprašanje skušala odgovoriti. Med različnimi odgovori so bili tudi tile: Nemo ali glasno opazuje Krka ljubezen za vrati balkona, prijazno sprejme pesnikova sinova, ko zaveslata s kanujem proti jezu, pesnik namreč ve, kanu pri hiši mora biti. Družinica na njenem desnem boku pričaka pesnikove vnuke, spremlja čase njihove vesele brezskrbnosti, kdaj pa začuti slano sled jedkih pesnikovih skrbi. Vnuki jo hodijo obiskovat, ponosno zeleno sosedo, da posluša njihovega veselja žuborenje. Skrb za sinovo zdravje kdaj najde pot v njegov verz.

V programu so sodelovali številni mladi, ki so prebirali Šalijeve pesmi in misli iz številnih njegovih zbirk: Njive, Preja, Usedline, Svinčeni rez, Romarke, Posevek, Nekje je svet, Razodevanja, Hoja, Berač. Nastopajoči: Gregor, Jaša, Eva, Tadej, Val in Brina so prebrali njegov Kronopis iz leta 2018, tri pesmi so interpretirale tri učenke OŠ Vavta vas, pesem, posvečeno ženi je posredoval Frane Umek. Prebrano je bilo tudi voščilo Vide Stanojević. Vmes so bili še glasbeni nastopi. Predstavil se je pevski zbor OŠ Vavta vas pod taktirko zborovodkinje Alenke Gazvoda. Zbor je zapel Šalijevo pesem Nekje je svet, ki jo je uglasbila Brina Kren.

Franci Šali ni samo pesnik, ampak tudi kipar, ki iz lesa kleše podobe. Te so bile razstavljene v avli tamkajšnjega kulturnega doma. Sodelujoči so se simbolno povezali s prejo, s čimer so hoteli sporočiti, da jih pesnikovo ustvarjanje povezuje. Na koncu so vsi nastopajoči izrekli: Hvala za prejo, Franci Šali, dragocena je. Podelili so mu srce iz preje. Povezovalec Robi je o njem povedal tele misli: »Tako pesnik vztrajno hodi svojo pot, ne želi glasnih hval, bolj ga mika, če si kdo med nami vzame čas, prebere, tehta in dojame. Hvaležno sprejema dognanja strokovnjakov, prijateljev in se kdaj prizanesljivo posmehne vsevedom. Zvrstijo se različni pisci spremnih besed. Blagohotno pa jih ocenjujejo tudi prijatelji, ki jih zbirke dosežejo dostikrat še pred izidom. S hvaležnostjo pesnik sprejema vsa mnenja, upošteva jih mnogo, le nazorska drža ostaja jeklena.«

V spremnem besedilu je rojak Janez Dular zapisal: »Kljub temu mu (Krka) ostaja partnerica, ki ji dvori in zaupa, ki ga tolaži in navdihuje, ki mu razpira svoje zeleno srce, on pa še med počitnicami na morju sanjari o njej. Prireditev je privabila številne obiskovalce, ki so nastopajoče in pesnika – jubilanta nagradili z aplavzom. Sledilo je druženje in pogovor s pesnikom ob dobrotah, ki so jih pripravile pridne roke domačink.

Helena Murgelj

Martinovanje v Straži

Društvo vinogradnikov Straža je v sodelovanju z Občino Straža tudi letos pripravilo dogodke ob godu zavetnika vinogradnikov sv. Martina. Martinovanje v Straži smo pričeli s petkovim Martinovim koncertom v Kulturnem domu Straža in pokušino mladih vin.

V soboto, 4. novembra, smo uspešno izpeljali 12. Martinov pohod z blagoslovom mladih vin. Pohoda so se udeležili tudi pohodniki Planinskega društva iz Vrhnike, ki so se navduševali nad lepotami naših krajev, predvsem pa gostoljubnostjo, ki so je bili deležni. Pot nas je vodila iz Straže do cerkve Svetega Martina v Zalogu, kjer je župnik Jože Mrvar Anton blagoslovil mlada vina. Pot smo nadaljevali preko letališča Prečna do Nove gore, Stare gore ter straške gore. Na poti so nas sprejeli in pogostili vinogradniki teh goric. Postojanko s pogostitvijo smo imeli tudi pri županu Dušanu Krštincu, ki je tudi sam član Društva vinogradnikov Straža. Pohod smo zaključili pri vinogradniškem domu v Straži. Za sprejem so poskrbeli harmonikaš in straška veteranska godba. Na cilju smo se okrepčali s slastnim golažem, katerega so skuhali člani vinorodnih goric. Udeleženci so ob hrani lahko nazdravili z najboljšimi vini našega društva. Pohodniki so druženje nadaljevali ob zvokih ansambla Lenarti.

V nedeljo pa smo v sodelovanju s Turističnim društvom Straža izvedli kuharsko delavnico, namenjeno otrokom, izdelovali smo Martinovo štruco. Društvo vinogradnikov Straža je imelo Dan odprtih vrat, kjer so si lahko obiskovalci ogledali prostore vinogradniškega doma ter poskusili njihova vina in se posladkali z vročim kostanjem.

Srečo Kovačec
Društvo vinogradnikov Straža

Obisk čebelarstva Kapš

Res, da so čebele v poznem jesenskem času manj opazne, pa vendarle nanje ne mislimo nič manj. V sklopu tedna čebel in slovenskega tradicionalnega zajtrka, ki smo ga obeležili 18. 11. 2022, smo Golobčki 17. 11. 2022 obiskali Čebelarstvo Kapš. Naša želja po pridobitvi novega znanja o čebelah je bila tako goreča, da smo se kljub nizkim temperaturam odpravili peš iz Vavte vasi proti Rumanji vasi. Gospod in gospa Kapš sta nas toplo sprejela in nam v polnem zagonu ter pripravljenosti predstavila svoje delo, ki je skrb za čebelje družine in pridobivanje različnih vrst medu ter medenih izdelkov. Izvedeli smo, da je v enem panju v čebelnjaku približno 50.000 čebel in prav vsaka izmed njih ima svojo funkcijo. Le-te smo tudi spoznali. To smo si lažje predstavljali tako, da smo naredili primerjavo z nalogami, ki jih v vrtčevski skupini opravljajo dežurni otroci. Izvedeli smo, da so čebele tako čudovito ustvarjene, da si zapomnijo, kje je njihov dom in se prav vsakič vrnejo vanj. Prepoznajo vse barve na čebelnjaku, razen rdeče, ki jo vidijo kot črno. Med seboj si sporočajo, kje je dobra paša zanje in upamo si verjeti, da to naredijo s prav posebnim čebeljim plesom, kot smo brali v pravljici Vinder Urške z naslovom Čebeljčnjaček. Prav tako smo si ogledali satovje in manjše čebelnjake. Čeprav čebele živijo le nekaj dni ali tednov, so za celotno stvarstvo izredno pomembne. Proti vrtcu se nismo odpravili le z novim znanjem, ki smo ga pridobili, temveč tudi s sladkim okusom na naših jezičkih po slastnem medu, ki smo ga imeli privilegij poskusiti.

Še enkrat se zahvaljujemo osebju Čebelarstva Kapš, da je z nami delilo ne le informacije o življenju čebeljih družin, temveč tudi svoje življenje.

Zapisala: Patricija Novak

Gasilcem se mudi na intervencijo, kam se je mudilo nam?

Gasilcem se mudi na intervencijo, Medvedki, Muce in Golobčki pa smo bili še pod vtisom meseca požarne varnosti in ustvarjanja izdelkov za likovno literarni natečaj »Tudi baterije lahko zagorijo«, zato se nam je 16. 11. 2022 mudilo na podelitev nagrad in priznanj, ki smo jih na natečaju tudi prejeli. Na njem so prav tako sodelovali otroci iz skupine Škratki in prejeli priznanja, ki smo jih zanje prevzeli mi.

Začeli smo z otvoritvijo učilnic na prostem, kamor so nas s kulturnim programom popeljali učenci OŠ Vavta vas, nagovorila pa sta nas tudi župan občine Straža, g. Dušan Krštinc, ter ravnateljica šole, ga. Sabina Erjavec. Nadaljevali smo v jedilnici šole, kjer nas je sprejela ga. Klara Golić ter skupaj z županom in ravnateljico šole podelitev tudi izpeljala. Vsi trije nagrajenci iz vrtca so se z nasmeškom na obrazu in polnimi rokami uporabnih nagrad vrnili v svoje skupine.

Namen natečaja »Tudi baterije lahko zagorijo« je bil ozavestiti in informirati mlade, posredno tudi njihove starše, vzgojitelje in učitelje, da lahko s preventivnim znanjem ter ravnanjem preprečijo oziroma pripomorejo k zmanjšanju škode, ki lahko nastane kot posledica vžiga baterij.

Zahvaljujemo se Občini Straža ter Službi za civilno zaščito in požarno varnost Dolenjska, da so nam omogočili sodelovanje.

Zapisala: Patricija Novak

Podari – zamenjaj – izberi

V petek, 7. 10. 2022, smo otroci iz skupin Mravljice in Muce iz vrtca Krkine lučke Vavta vas sodelovali na prireditvi PODARI-ZAMENJAJ-IZBERI. Ob tednu otroka sta jo organizirala občina Straža in naš vrtec.

Skupaj smo zapeli in zaplesali ter z našim nastopom razveselili vse prisotne. Po končanem nastopu pa so si lahko otroci skupaj s starši na stojnicah brezplačno izbrali igrače, knjige ter oblačila, ki smo jih predhodno zbirali v vrtcu in šoli.

Prireditev je bila uspešna, veseli smo, da je v naši občini zaživela ponovna uporaba.

S tem vsi skupaj prispevamo k manjši onesnaženosti našega planeta.

Zapisala: Nataša Novak

Otvoritev učilnic na prostem

Učitelji OŠ Vavta vas so v zadnjih dveh letih zaradi posebnih kovidnih ukrepov veliko pouka izvajali zunaj šolskih učilnic. Zato je skupina staršev je na pobudo učiteljic Petre Bukovec in Metke Starešinič predlagala, da se uredi učilnica na prostem z vrtnimi utami s streho. Projekt so prijavili na razpis za participativni proračun Občine Straža in bili uspešni, saj je bil predlog izbran in podprt s strani Občine in občanov.

V sredo, 16. 11. 2022, smo učilnico na prostem predali namenu. Učenci so slovesnost popestrili s kratkim kulturnim programom, prisluhnili pa smo tudi nagovoru župana občine Straža, g. Dušana Krštinca ter ravnateljici šole, ga. Sabini Erjavec. Učencem sta zaželela prijetno počutje ter poudarila pomembnost umestitve učilnice v prostor tako za šolarje, kot tudi za ostale generacije, saj je ta že pritegnila mimoidoče, ki preživljajo prosti čas v športnem parku ob šoli.

Pri izvajanju pouka na prostem lahko učenci izkusijo različne oblike učenja v naravnem okolju, pri tem pa izboljšujejo ročne spretnosti, iznajdljivost, koordinacijo, skrb in spoštovanje do narave, si pri tem pomagajo in na tak način izboljšujejo medsebojne odnose. Pri pouku v naravi razvijajo tudi pomembne kompetence, kot so organizirano sodelovanje, strpnost, iskanje drugačnih rešitev, razvijanje delovnih navad in vztrajnosti.

Zavedamo se, da moramo vsi odgovorno spoštovati skupno dobro, zato bomo našo učilnico na prostem uporabljali spoštljivo, da bo dolgo služila svojemu namenu.

Petra Bukovec in Metka Starešinič

Bazar vrtca Krkine lučke

24. 11. 2022, smo na igrišču vrtca v Vavti vasi odprli prav posebno -škratovo deželo. V znamenju škratkov se je namreč odvijal naš letošnji bazar. Ko so se prižgale praznične lučke na vseh stojnicah, so oživeli tudi čisto pravi škrati. Na štirih stojnicah smo strokovne delavke vrtca za vas pripravile različne izdelke, ki vam v prazničnih dneh lahko krasijo vaše domove. Na peti stojnici pa je dišalo po toplem božičnem čaju.

Če lahko že čisto majhna malenkost pogreje naša srca, lahko rečem, da so naša srca gorela, saj ste nas podprli z zelo številčnim obiskom in pa z vašimi srčnimi darovi. Tako smo v naše škatlice za prostovoljne prispevke zbrali kar neverjetnih 2. 979, 21 €. Za vaše darove se vam najlepše zahvaljujemo. Sredstva bomo porabili za nakup poganjalčkov in triciklov, ter didaktične igrače.

Imejte lep praznični december.

Sabina Krštinc

35–letnica prizidka OŠ Vavta vas

V šolskem letu 2022/23 praznuje naša šola 35 – letnico prizidka, ki je učencem in učiteljem močno olajšal šolsko delo in prinesel veliko veselja. Do takrat je namreč potekal dvoizmenski pouk v dopoldanskem in popoldanskem času v starem delu šole iz leta 1908 in prizidku iz šolskega leta 1963/64.

Prostorska stiska je bila zelo velika, število učencev pa je izleta v leto naraščalo. OŠ Vavta vas je nujno potrebovala velik, nov prizidek, ki bi moderniziral pouk in olajšal delo učencem in učiteljem. 25. marca 1984 je v občini Novo mesto potekal referendum, na katerem so se odločili za samoprispevek za gradnjo šol. V tem programu je bila tudi naša osnovna šola v Vavti vasi, ki naj bi dobila 12 novih učilnic, 8 kabinetov, jedilnico, kuhinjo, večnamensko dvorano z odrom – današnjo jedilnico in obnovo starega dela šole. Začetek gradnje novega prizidka je bil predviden v letu 1986. Pogodba je bila sklenjena z GIP Pionir iz Novega mesta. Prva gradbena dela ob stari šoli so stekla 1. aprila 1986. Leta 1987 je bil dograjen prizidek s 13 učilnicami in upravnimi prostori. Slovesna otvoritev in preimenovanje šole v OŠ Jožice Venturini sta bila 20. novembra 1987. Dokončna preselitev učiteljev in učencev v nove prostore je potekala do 4. januarja 1988. Veselje učencev in učiteljev ob preselitvi v novo šolo je bilo neizmerno, saj je že takrat šola štela 380 učencev. Predvsem pa so se razveselili novih prostorov za izvajanje interesnih dejavnosti, ki jih zaradi dvoizmenskega pouka in prostorske stiske učitelji niso mogli izvajati.

V letošnjem šolskem letu šteje šola 386 učencev, vse več je tudi otrok v vrtcu Krkine lučke, ki je del OŠ Vavta vas. Tako da imamo tudi v sedanjosti precej težav zaradi pomanjkanja učilnic in kabinetov za dodatno delo z učenci. Prostorska stiska je velika. Vsi se veselimo novega vrtca, ki bo zrasel ob šoli, to pa bo šoli prineslo dodatne dragocene prostore za pouk v starem delu šole. In ravno v dneh, ko smo obeležili 35 - letnico otvoritve prizidka, smo v OŠ Vavta otvorili še novo učilnico na prostem z vrtnimi utami s streho. Ker si želimo, da bi nam dolgo služila, jo bomo uporabljali odgovorno in spoštljivo.

Zapisala: Metka Starešinič
Vir: Šolske kronike in publikacije OŠ Vavta vas
Fotografije: Šolski arhiv OŠ Vavta vas

David Birk – državni prvak v olimpijskem dvigovanju uteži

22-letni Stražan David Birk je diplomant Univerze v Ljubljani, Fakultete za elektrotehniko in študent podiplomskega magistrskega programa Elektrotehnike. Za svojo diplomsko nalogo je razvil Asistenčni sistem za vadbo dvigovanja uteži, ki pa je pravzaprav njegov hobi.

David je v preteklem mesecu novembru dosegel 1. mesto na državnem tekmovanju v olimpijskem dvigovanju uteži za člane, v kategoriji do 81 kg. Dvignil je 104 kg potega in 130 kg naloga in sunka. Tekmovanje je potekalo 19. novembra 2022, na Fakulteti za šport, v Ljubljani. Prav tako je aprila letos na državnem tekmovanju za kadete, mladince in študente dosegel 2. mesto v kategoriji do 81 kg. Dvignil je 88 kg potega, ter 112 kg naloga in sunka.

David trenira dvigovanje uteži komaj eno leto, pod okriljem trenerja Martina Janžekoviča iz Športnega centra Panda v Ljubljani. Trenira 5-krat tedensko po 2-3 ure. Njegov trener Martin se je izobraževal v Angliji, Franciji in, najpomembnejše, na Kitajskem. Tam je treniral kitajsko tehniko pod trenerstvom izkušenih dvigovalcev in dvigovalk, ki so bili včasih tudi del državne reprezentance. Prav kitajska reprezentanca nosi rekord za največ priborjenih medalj na državo - 30 na svetovnem prvenstvu v dvigovanja uteži.

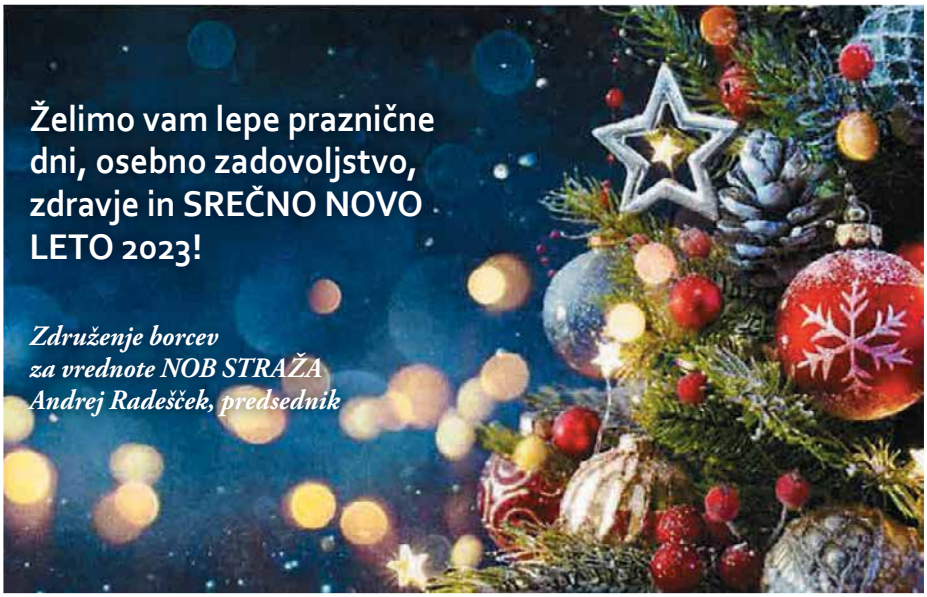
Tekmovanje olimpijskega dvigovanja uteži poteka tako, da dvigovalci tekmujejo v vnaprej določenih kategorijah, razdeljenih po telesni teži. Vsak dvigovalec ima na voljo tri poizkuse pri obeh dvigih, na koncu pa se sešteje največje dvignjene teže obeh dvigov. Za uspešen dvig se je potrebno držati pravil dvigovanja, kot npr. da začnejo z dvigom preden se izteče ena minuta od klica imena dvigovalca, ne stopijo s platforme med dvigom, drog spustijo pred sabo, ko sodnik pokaže signal.

Dvigovanje uteži je na prvi pogled videti precej preprost šport, toda v resnici zahteva popoln nadzor nad telesom in umom. Nekateri dvigovalci so sposobni dvigniti nad glavo tudi več kot dvakratnik lastne telesne teže, kar pa ne zahteva le mobilizacije vsake mišice v telesu, ampak tudi popolno osredotočenost, vrhunsko tehniko in predvsem borben duh.

Dvigovanje uteži je uradni olimpijski šport, pri katerem skušajo atleti dvigniti najvišje možne teže v potegu in nalogu, ter sunku. Poteg je prvi izmed dveh dvigov, ki se izvajata na tekmovanjih dvigovanja uteži. Za poteg je značilno hitro neprekinjeno gibanje, kjer športnik dvigne drog z utežmi s tal nad glavo. Nalog in sunek, pa sestavljata dve fazi gibanja z vmesnim premorom. Nalog je prva faza dvigovanja, kjer športnik dvigne v neprekinjenem gibanju drog z utežmi s tal na ramena. Sledi sunek, kjer športnik uporabi kratek hiter spust, ter s telesom in rokami potisne drog nad glavo. Ti dve vaji se pogosto uporabljata tudi v ostalih športih, kot na primer v košarki, odbojki, ragbiju in atletiki, kajti dvigovanje pozitivno vpliva na eksplozivnost in moč.

Merjenje moči se je začelo razvijati že povsod v starodavnem svetu, v obliki dvigovanja težkih kamnov in podobnih predmetov. Dviganje uteži kot organiziran šport pa je bilo vključeno v program že na prvih modernih olimpijskih igrah v Atenah leta 1896. Leta 2000 so v Sydneyju na olimpijskih igrah v dvigovanju uteži začele tekmovati tudi ženske.

Barbara Šenica

Dobrodelni festival v Kulturnem domu Straža

V mesecu decembru so učenci in učitelji Glasbene šole Lipičnik pripravili festival glasbe in umetnosti, ki je imel letos noto dobrodelnosti.

Na prvem delu festivala, ki je poteka v soboto, 10. 12. 2022 v dopoldanskem času, se je v večnamenski dvorani kulturnega doma Straža zbralo lepo število obiskovalcev. Mladi glasbeniki so nastopili s pestrim, že nekoliko božično obarvanim programom, medtem pa so tudi potekale ustvarjalne delavnice čudovitih okraskov. Predstavljena je bila tudi glasbena pravljica »Zala in Kris v glasbeni šoli« avtorice Katje Lipičnik in ilustratorke Irene Štangelj Pavlakovič.

Drugi del festivala je potekal v torek, 13. 12. 2022 in je nosil naslov »To je bil lep decembrski dan«. Na koncertu so zaigrali in zapeli: komorna inštrumentalna skupina GŠ Lipičnik, ansambel Polk`n Roll, vokalna skupina Singerca ter odlični solisti. Pred in po koncertu pa je potekal dobrodelni bazar in praznična tržnica.

Zbrana denarna sredstva bodo namenjena otrokom iz sirotišnice Kasa v Ugandi v Afriki. Ob tej priložnosti sta obiskovalce nagovorili ga. Suzana Krvavica, profesorica novomeške gimnazije in pediatrinja Klara Bartolj, ki sta predstavili delo in potrebe otrok v sirotišnici.

GS Lipičnik
FOTO: GS Lipičnik

Kasa - otroci, ki jih šolamo

Zanimiv pogovor z odvetnikom Jožetom Oberstarjem

V ponedeljek, 17. 10. 2022, je bil naš gost odvetnik Jože Oberstar, ki se je prijazno odzval vabilu Društva upokojencev Straža, da poslušalcem predstavi pravne možnosti urejanja premoženjskih vprašanj, ki najbolj zanimajo starejše ljudi.

Večkrat se marsikdo sprašuje, kako v starosti ravnati s premoženjem, ki si ga je v desetletjih uspel ustvariti. V prvi vrsti so to vprašanja dedovanja, kako si zagotoviti varno in udobno starost.

Odvetnik Jože Oberstar je na začetku poudaril, da je premoženje, ki ga imamo, naše in da lahko z njim razpolagamo, kot sami želimo.

V nadaljevanju je poleg oporoke predstavil še:

Izročilno pogodbo – v tej obliki urejanja premoženja lastnik sklene pogodbo s svojimi potomci in z njo izroči in razdeli svoje premoženje še za časa svojega življenja. Prevzemnik postane lastnik premoženja takoj, premoženje, ki je predmet pogodbe, pa po smrti izročevalca ne gre v zapuščinsko maso.

Pogodbo o preužitku – za to obliko urejanja premoženja je značilno, da lahko lastnik premoženja sklene pogodbo za časa svojega življenja s komer koli, ni nujno, da s sorodniki. Lastnino lahko prenese v celoti ali pa le v delu. Izgovori pa si dosmrtno bivanje in pomoč.

Pogodbo o dosmrtnem preživljanju – s to pogodbo, za razliko od pogodbe o preužitku, kjer prevzemnik postane lastnik takoj, postane lastnik pogodbeni obveznik šele po smrti prenositelja premoženja.

Darilno pogodbo – premoženje se lahko prenese na novega lastnika tudi z darilno pogodbo. Potomci lahko v tem primeru po smrti uveljavljajo pravico nujnega deleža. Pomembno je tudi, da darilna pogodba ne vsebuje nobene obveznosti do darovalca.

Na nazoren način je predstavil in obrazložil še vrsto drugih pravnih možnosti urejanja premoženjskih zadev.

Po uvodu se je razvil zelo zanimiv pogovor. Poslušalci so postavljali različna, tudi zelo osebna, vprašanja. Odvetnik je potrpežljivo in zelo razumljivo odgovarjal, vedno pa je poudarjal, da je premoženje naše in da z njim razpolagamo mi. Povedal je tudi, kako se lahko zavarujemo pred izsiljevanjem in zlorabami. Pogovor je bil res zanimiv, poučen in zelo koristen.

Na koncu se je predsednica DU Straža Rozina Kum odvetniku zahvalila in izročila že tradicionalno darilce, kozarec lokalno pridelanega medu.

Frane Umek
DU Straža

Uporaba čebeljih pridelkov za zdravje

Človeštvo že tisočletja uporablja čebelje pridelke za zdravljenja in preprečevanja bolezni. Apiterapija je alternativna veja medicine in nudi možnosti komplementarnega zdravljenja. Čebelje pridelke uporabljamo tudi v zdravstvene namene, saj vsebujejo bioaktivne sestavine.

Apiterapevtski pristopi se uporabljajo za zdravljenje bolezni in bolezenskih simptomov ter za oskrbo ran in poškodb. V apitarapiji se uporabljajo vsi čebelji pridelki. To so med, cvetni prah, propolis, matični mleček, čebelji strup in čebelji vosek. Uporabljajo se lahko kot živila, sestavina v kozmetičnih izdelkih in kot sestavine v farmacevtskih izdelkih. Preden se odločimo za uporabo apiterapije, moramo preveriti, ali smo alergični na čebelje pridelke. Le tako lahko zagotovimo varno apiterapevtsko obravnavo.

Med je viskozno aromatično živilo. Sestavljajo ga voda, sladkorji, encimi, beljakovine, vitamini in minerali. Barva, okus, vonj in aroma medu so odvisni od vrste medu in botaničnega izvora. Med deluje antioksidativno, antikancerogeno, protimikrobno, protivnetno, protitumorsko, ščiti kardiovaskularni sistem in sodeluje pri celjenju tkiv. V preteklosti se je med uporabljal za zdravljenje ekcemov, vnetega grla, kašlja, astme, splošne telesne oslabelosti in zaprtja. Danes so poznani pozitivni učinki tudi na področju nevroloških bolezni in pri zdravljenju raka.

Propolis uporabljajo čebele za zaščito panja pred vdori škodljivcev in mikroorganizmov. Propolis sestavljajo rastlinski izločki, pomešani z voskom in izločki sline čebel delavk. Čebele s propolisom prevlečejo stene panja in zamašijo morebitne razpoke. S tem preprečujejo vdor in širjenje bolezni. Propolis ima antioksidativno, antibakterijsko in protivnetno delovanje ter spodbuja imunski sistem. V apiterapiji je propolis uporaben tudi pri oskrbi ustne votline. Ker propolis deluje tudi protiglivično, se ga lahko uporablja

Propolis

lokalno za zatiranje glivičnih okužb nohtov.

Čebelji strup nastaja v strupni žlezi čebel. Tudi čebelji strup ima protimikrobno učinkovitost. Uporabimo ga pri zatiranju bakterij, ki so odporne na antibiotike. Uporabo čebeljega strupa v medicini preverjajo tudi pri zdravljenju Parkinsonove bolezni, kjer se nakazujejo ugodni učinki. Čebelji strup se uporablja pri lajšanju kroničnih bolečin in pri zdravljenju artritisa. Strup se implicira neposredno s kontroliranim čebeljim pikom ali preko akupunkturnih igel.

Cvetni prah čebelam predstavlja vir beljakovin. Nastane z zlepljanjem cvetnega prahu, nektarja in sline čebel delavk. V cvetnem prahu so ob beljakovinah prisotni tudi lipidi, vitamini, minerali in nekateri ogljikovi hidrati. Ker je prehranska sestava cvetnega prahu tako ugodna, ga pogosto uporabljamo kot prehranski dodatek. Cvetni prah deluje protibakterijsko in protiglivično. Lajša vnetja. Je uporaben dodatek za podhranjene paciente ali fizično oslabele starejše.

Matični mleček proizvajajo čebele delavke. Z njim kratek čas hranijo čebelje ličinke. Matica se prehranjuje izključno z matičnim mlečkom. Matični mleček je viskozna belo-rumena snov kislega in zbadajočega okusa. Sestavljen je iz vode, beljakovin, ogljikovih hidratov, vitaminov in mineralov. Ima močno imunomodulatorno in protivnetno delovanje. Ugodno deluje na nevrone in do neke mere regulira metabolizem sladkorjev in maščob. Ima tudi estrogeno delovanje, ki je ugodno ob menopavzalnih hormonskih spremembah.

Matični mleček

Nudi dobro podporno zdravljenje pri onkoloških bolnikih, saj istočasno deluje protitumorsko in krepi kahektično/oslabljeno telo.

Vosek čebele uporabljajo kot gradbeni material. Uporaba voska je široka predvsem v kozmetični industriji, kjer uporabljajo njegove vlažilne učinkovine. Ko ga nanesemo na kožo, tvori film, ki kožo ščiti pred negativnimi dejavniki iz okolja. Vosek tudi vzpodbuja celjenje ran in opeklin.

Začenja se jesensko-zimsko obdobje, ko so prehladna obolenja pogostejša. Svoj imunski sistem lahko spodbudimo tudi z uporabo čebeljih pridelkov. Za ugodne rezultate nam čebelji pridelki služijo kot naravna podpora medicinskemu zdravljenju.

Literatura: Weis W. A., Ripari N., Lopes Conte F., da Silva Honorio M., Sartori A. A., Matucci R. H., Sforcin J. M. 2022. An overview about apitherapy and its clinical applications. Phytomedicine Plus, 2: 100239.

Vir fotografij: arhiv ČZS

Ana Janžekovič,
svetovalka za varno hrano JSSČ,
Čebelarska zveza Slovenije

Ciklokros Straža 2022

V nedeljo 11.12.2022 je potekala že druga izvedba ciklokrosa pod izvedbo Zvoneta Muhiča s pomočjo Kolesarskega društva SPRINT.

Tokratna lokacija je bila športni park Breza v Straži, kjer smo lahko postavili kar zahtevno progo čez naravne in nekaj umetnih (lesenih) ovir. Prejšnji večer je zapadlo nekaj snega, tako so imeli prvi start (dečki in deklice) še po snegu, nato se je sneg razmočil v blato in tako dirko naredil še bolj zahtevno za drugi start (mlajši in starejši mladinci) in tretji start (člani in amaterji/masterji).

Po še zasneženi progi se je podalo 12 dečkov in dve deklici, kateri so prevozili dva kroga. Na drugem startu se je pojavilo 31 mlajših in starejših mladincev, ker sta zmagi pobrala kolesarja Adrie Mobil Anže Ravbar in Gašper Štajnar s prevoženimi šestimi krogi. Na zadnji najtežji dirki je nastopilo 26 tekmovalcev na osmih krogih. Med katerimi je zmagal vsestranski Mihael Štajnar (mebloJOGI Pro-Concrete), lanski državni prvak v gorskokolesarskem krosu, ki nastopa tudi na cesti in je bil najvišje uvrščen Slovenec na letošnjim svetovnem prvenstvu na makadamu. Med drugimi tekmovalci iz cele Slovenije, Hrvaške in Makedonije pa je dirko z nasmeškom prevozil tudi najstarejši član Rudi Ravbar (KD Sprint), ki je aktualni svetovni podprvak v amaterskem kolesarstvu v svoji starostni kategoriji 75-79.let.

Kljub majhni konkurenci (krivimo večdnevno deževno vreme), so tekmovalci dirko pohvalili in dirkali na polno. Veliko je bilo tudi gledalcev, ki so bučno navijali na vsakem vogalu dirke, kar je omogočala vijugasta postavitev proge. Infrastruktura športnega parka Breza je odlična. Zahvala gre tudi Občini Straža in županu Dušanu Krštincu za posluh in podporo pri organizaciji tokratnega dogodka. Glede na dober teren računamo, da bi lahko Straža postala stalna lokacija našega jesensko/zimskega ciklokrosa. Se vidimo naslednje leto.

Nika Bojanc, KD SPRINT

Utrinki z jutranje telovadbe

Za balinarje društva Breza uspešno leto

V Društvu Breza sodeluje v sekciji balinanja okrog 20 balinark in balinarjev. Na tekmovanjih nastopamo s člansko moško vrsto ter z mešano ekipo mladih. Posebej smo ponosni na naše mlade upe, ki zelo hitro napredujejo.

V letu 2022 so v pomladanskem delu nastopali v državni ligi do 14 let, kjer smo že dosegli prvo zmago in si nabrali veliko izkušenj.

Na državnem prvenstvu v Pivki, je v natančnem zbijanju Neža Bobnar osvojila izvrstno 2. mesto v skupni konkurenci dečkov in deklet do 14 let. Vzdušje na tekmovanju je bilo izjemno, saj je cela dvorana navijala za Nežo, ki je bila edino deklica med osmimi finalisti. V konkurenci dvojic do 14 let sta nastopila Žiga Šporar in Neža Bobnar in osvojila končno 8.mesto. Med dvojicami do 18 let pa sta nastopila Mark Franko in Žiga Šporar in si v močni konkurenci nabirala izkušnje.

V Ajdovščini sta v kategoriji ženskih članic med dvojicami nastopili Lara Ana Pavček in Lana Simonič Starič in se kot najmlajši udeleženki dostojno upirali izkušenim tekmovalkam. Sočasno je v Postojni potekalo prvenstvo v mešani kategoriji dečki in deklice do 14 let, kjer je Neža Bobnar osvojila 8. mesto.

V Desklah je bilo prvenstvo deklet do 18 let posamezno. Naša dekleta so se odrezala odlično, Neža Bobnar je osvojila 3. mesto, Karin Šmit 6. mesto, Lara Ana Pavček 8.mesto, Lani Simonič Starič pa se ni uspelo uvrstiti v četrtfinale.

Jeseni smo pričeli novo sezono z nastopi v državni ligi mladincev do 18 let, kjer se kljub mladosti dobro upiramo nasprotnikom.

Članska ekipa je v spomladanskem delu uspešno nastopala v 2. državni ligi vzhod. V prvi sezoni nastopanja smo dosegli štiri zmage.

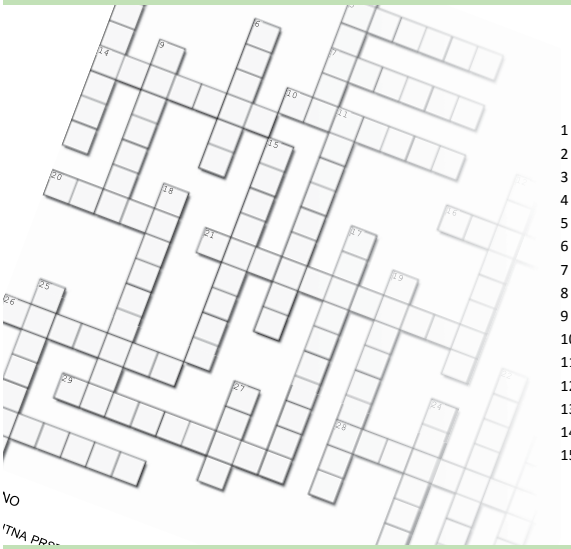
Poleti smo bili organizacijsko dejavni. V juniju smo organizirali strokovno srečanje sodnikov z balinarskim turnirjem, ki se ga je udeležilo preko 50 sodnikov iz cele Slovenije.

V sklopu Dolenjskih dnevov na Krki smo organizirali balinarski turnir Ona-On.

V avgustu smo priredili balinarski turnir za Pokal Breze, kjer je nastopilo 15 ekip iz vse Slovenije.

Jeseni smo pričeli z nastopanjem v novi sezoni 2. državne lige vzhod.

Damjan Jerman, Društvo Breza

Rešitev jesenske križanke:

	Geslo	Namig			
1	DETELJICA	ŠTIRIPERESNA JE REDKA	16	POKOPALIŠČE	POSLEDNJI DOM
2	SKOVIR	SAMEC SOVE	17	HOKAIDO	BUČA ALI OTOK
3	KRALJEVINA	SORTA GROZDJA	18	VEVERICA	NABIRA LEŠNIKE
4	TRSTIKA	VEČLETNA OLESENELA TRAVA	19	PISMONOŠA	POŠTAR
5	LOKVANJ	VODNA RASTLINA	20	GOVEJAK	NAPAJALIŠČE ZA ŽIVALI
6	VRABEC	BOLJE .... V ROKI	21	HUMUS	RODOVITNA PRST
7	ANAGRAM	PREMETANKA	22	REYKJAVIK	GLAVNO MESTO ISLANDIJE
8	MARELA	ORJAŠKI DEŽNIK, GOBA	23	STROMBOLI	VULKAN NA SICILIJI
9	SIMBIOZA	SOŽITJE	24	SCALA	MILANSKA OPERA
10	ORANŽNA	JESENSKA BARVA	25	TOREADOR	BIKOBOREC
11	PIKTOGRAM	GRADNIK SLIKOVNE PISAVE	26	KLEPEC	PETER
12	NOVEMBER	LISTOPAD	27	YOUTUBE	SPLETNA PLATFORMA
13	BAKTERIJE	POVZROČIJO KISANJE ZELJA	28	ZAGORJE	OB SAVI
14	JOTA	JED Z REPO	29	YOSEMITE	PARK V KALIFORNIJI
15	TERACER	POLEGALEC PLOŠČIC IN KAMNA	30	KRIŽ	RAZPELO

Križanka se predvidoma vrne v naslednji številki ...

Župnijska Karitas Vavta vas

Na letošnji svetovni dan ubogih se lahko vprašamo: Ali nismo danes vsi ubogi?

Bližina vojne, spopadov, od koder se dviga strah pred jedrsko vojno. Draginja, ki zasaja zobe v družinska življenja, vse bolj napeti odnosi v družbi in medčloveških odnosih. Ko je edini zakon izkupiček ob koncu dneva. Pravične plače in delovnika ni več. To so nove oblike suženjstva, v kar so ujeti mnogi ljudje, ki nimajo drugih možnosti. Za preživetje so prisiljeni sprejeti zastrupljajočo krivico.

Na svetu pa nismo zato, da preživimo, ampak da živimo dostojno in srečno življenje. Če je res, da je naše življenje čas za sejanje dobrega, pa na poseben način izkoristimo božični čas, ne za izogibanje tistim, ki našo pomoč potrebuje.

Delo gospodinje se vidi samo takrat, ko ni narejeno. Tudi delo sodelavk in sodelavcev v naši Karitas je mnogim očem nevidno. Vsak mesec priprava paketov, raztovarjanje in delitev hrane, urejanje oblek, delovni sestanki, razvoz hrane, obiski faranov in občanov tudi po domovih za starejše, priprava daril in izdelava voščilnic za praznike, adventni venčki in druga ročna dela, sodelovanje na oratoriju in še bi lahko naštevala.

Na pomoč nam je priskočila tudi občina s postavitvijo stojnice pred Mercatorjem. Zahvala vsem, ki ste s prostovoljnimi prispevki omogočili božično obdarovanje starejših in bolnih v naši občini. Hvala tudi za denarne prispevke, ki ste jih namenili najbolj ranljivim, in hvala vsem, ki se trudite in mislite na druge. Naj bodo vaša dobra dela bogato poplačana in blagoslovljena.

za Karitas Danica Barbič

Romanje za moške

V soboto, 19. novembra, se je skupina klenih moških iz župnije Vavta vas odpravila na romanje na Sveto goro. Pot so opravili peš, preko poti Čez jarke, kjer so si ogledali rove, ki so ostali od prve svetovne vojne. Med potjo so si ogledali tudi kip sv. Frančiška in uživali v čudovitem razgledu na slovenske Alpe, Dolomite in morje.

Na vrhu je župnik Tomaž daroval mašo, nato so se udeleženci romanja odpravili v staro Gorico, kjer so si ogledali tolnico in grad. Zgodovinske in arhitekturne znamenitosti stare Gorice so navdušile vse udeležence.

Zaključek dneva pa je bil degustacija vin v kleti Lepa Vida. Vsi so bili navdušeni nad zelenim, sauvignonom, malvazijo in ostalimi domačimi dobrotami.

Vsi udeleženci so se strinjali, da se bodo naslednje leto spet odpravili na romanje. Napolnili so svoje duhovne in telesne baterija in uživali v prijetnem druženju.

Franci Bačar

Miklavž ima zamudo

Miklavž ima zamudo! No, vsaj tako je bilo naslov letošnji dramski predstavi, ki je bila zaigrana 10. decembra v župnijski cerkvi v Vavti vasi. Otroci so v njej spoznavali, kako pomembno je biti potrpežljiv in zakaj je dobro delati dobra dela. Manjkali pa niso niti parkeljni, ki so nam prišli malo ponagajat.

Na srečo naš Miklavž ni imel tako veliko zamude, tako da je kmalu zvečer prišel s svojimi angelčki, da nas je pozdravil in razdelil darila. Darila so hitro odpotovala v naš želodec, modre Miklavževe besede pa v srce, da bomo dobri in pridni še celo leto naprej.

Erika Kum

Luč miru iz Betlehema 2022

Prav tako kot vsako leto bomo skavti tudi letos prinesli plamen Luči miru iz Betlehema po celi Sloveniji. Začetek projekta sega v leto 1986. Na avstrijski televiziji ORF so organizatorji v zahvalo sodelujočim v oddaji, namenjeni invalidnim otrokom, namesto drobnih daril delili plamen iz votline Jezusovega rojstva v Betlehemu. Ker je bila oddaja namenjena otrokom, so se odločili, da bo tudi Luč miru iz Betlehema v votlini Jezusovega rojstva prižgal otrok, ki se je v tistem letu še posebej izkazal.

Z Lučjo miru iz Betlehema, prinašamo mir med ljudi. Prizadevamo si, da čim več ljudi začuti toplino, ljubezen in bližino v prazničnih časih.

Dobrodelni namen

LMB je med drugim tudi dobrodelna akcija. Del zbranih darov bomo namenili skladu Sv. Lucije – pomoč ob zdravstvenih težavah in socialnih stiskah naših članov. S preostankom zbranih sredstev v dobrodelni akciji Luč miru iz Betlehema bomo podprli šolanje otrok v Liberiji ter pomagali družinam v stiski v Sloveniji.

Letošnja poslanica in geslo: Vstani in sveti!

Kaj ti je, da spiš? Vojna, stiske, bolezni, nesreče, osamljenost … Kaj pa ti? Se bojiš? Živiš, kakor da se nič ni zgodilo? Seveda, težko nam je, ko vidimo, kaj vse se dogaja in se nam zdi, da ne moremo nič. Pa vendar je že iskra dovolj, da vname ogenj, in kaplja dovolj, da ga pogasi. Zbudi se! Božič je. Naj ti ne bo vseeno za temo v svetu. Ni ti treba spremeniti vsega, naredi eno dobro delo, pospravi sobo, skuhaj komu kavo, spusti avto predse. Ko boš premaknil sebe, boš obrnil svet. Zaneti iskro, naj v tebi zasije Luč. Vstani in sveti.

Deljenje LMB

Novomeški skavti bomo plamen delili po celotni novomeški škofiji v nedeljo, 18. decembra. Deljenje bo v župniji Vavta vas potekalo po sveti maši v nedeljo ob 7.30 in 10h, lahko pa plamen v cerkvi dobite tudi pozneje. Prevzamete lahko celotne sveče (s steklenim ohišjem), če pa tega že imate doma, ga prinesite s seboj in boste prejeli le nov vložek, saj tako opravimo tudi nekaj dobrega za naše okolje in naravo.

Skavti bomo plamen delili tudi na decembrskem sejmu, 22. in 23. decembra na Glavnem trgu v Novem mestu od 16h do 20h.

Na fotografijah je nekaj utrinkov deljenja LMB lani.

Patricija Breznik

občina STRAŽA

NOVOLETNA OBDARITEV OTROK V OBČINI STRAŽA

Bližajo se čarobni decembrski dnevi. Da bodo božično novoletni prazniki še lepši, bo naše najmlajše, rojene med 1. 1. 2016 in 31. 12. 2021 in imajo skupaj s starši prebivališče v Občini Straža obiskal Dedek Mraz

v četrtek, 22. 12. 2022 v Kulturnem domu Straža.

Zaradi velikega števila otrok bo obdaritev potekala:

- **ob 16. 00 uri za otroke po abecedi od črke A-K**
- **ob 18. 00 uri za otrok po abecedi od L-Ž**

Otroci si boste skupaj s starši ogledali predstavo *Maja in novoletna darila* ter se srečali z Dedkom Mrazom.

Prijavnico za obdaritev, dobite v Vrtcu Krkine lučke pri Osnovni šoli Vavta vas, v Krajevni knjižnici Mirana Jarca v Straži in na sedežu Občine Straža.

STRAŽA
kraj topline, zelenja in modrine

Dolenjsko - Straška tržnica

Občina Straža vabi 22. 12. 2022 na Dolenjsko – Straško tržnico od 15.30 do 20. ure v centru Straže. Na stojnicah bo zadišalo po domačih dobrotah, kuhanem vinu in kostanju. Lahko boste kupili božično novoletna darila ali pa se družili v praznično okrašeni Straži.

Petek, 23. 12. 2022

Kulturni dom Straža

16.00 Predavanje in delavnica o mentalnem zdravju, predavateljica Irma Cukjati

Ponedeljek, 26. 12. 2022

Železniška postaja v Straži

09.00 Pohod po poteh Jožeta Dularja in uradna predstavitev literarne poti

Ponedeljek, 26. 12. 2022

Kulturni dom Straža

18.00 Božično novoletni koncert

Prednovoletni pohod z baklami po Straži

V petek, 30. decembra 2022, ob 18. uri

Zbor pohodnikov na železniški postaji v Straži.

Vljudno vabljeni!

Bakle prinesite s sabo.

STRAŽA
kraj topline, zelenja in modrine